

Ekspertter: Sult er en stopklods for elevernes læring

Uden næring er der ingen læring. Derfor er det et alvorligt problem, når 25 ud af 49 skoleledere melder om sultne børn i klasserne, mener eksperter.

Uden mad og drikke duer helten ikke.

Sådan lyder det samstemmende fra både professor ved Aalborg Universitet, Bent Egberg Mikkelsen, og forsker ved UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole, Dorte Ruge.

De har begge undersøgt og forsket i sammenhængen mellem børns læring og madvaner.

- Børnene har en bedre koncentration og er mere modtagelige overfor læring, når de har spist, end når de ikke har spist, siger Bent Egberg Mikkelsen.

Derfor er det dybt problematisk for børnenes uddannelse og trivsel, **når 25 ud af 49 skoleledere rapporterer om sultne børn i klasserne**, fortæller de.

- Forskning tyder på, at klasser med mætte elever har et lavere konfliktniveau end klasser med sultne elever. Et højt konfliktniveau kan få negative konsekvenser for deres læring, siger Dorte Ruge.

Hun henviser samtidig til undersøgelsen "Rammer for mad og måltider i skolen" fra Aarhus Universitet, hvor man har undersøgt maden og måltidets indvirkning på elevernes læring.

Rapporten viser, at eleverne, der ikke oplever sult, har en koncentrationsevne over gennemsnittet. Til sammenligning ligger de sultne elevers koncentration under gennemsnittet.

Mange fordele

Mad og mætte maver har ikke kun en positiv virkning på børnenes koncentration. Det viser et samarbejdsprojekt fra 2016 mellem madspildsorganisationen FødevarerBanken og kommunerne i Guldborgssund og Lolland.

Under projektet leverede organisationen mad til i alt 13 skoler i området frem til vinteren 2017.

I evalueringsrapporten fremgår det, at eleverne oplevede en større lyst til at gå i skole og et øget udbytte af undervisningen.

- Mad påvirker børnene og deres humør. Derfor er der mange fordele ved at indføre mindst et fast måltid i skolen. Et mindre studie peger på, at mætte elever markerer i højere grad, at de har lettere ved at deltage i gruppearbejde og slået ud af lidt modstand i løbet af deres skoledag, siger Dorte Ruge og uddyber:

- Desuden kan et måltid i skolen også styrke fællesskabet og relationerne mellem børnene.

Alligevel mener hun, at skoler bør undgå at tage imod maddonationer fra hjælpeorganisationer og forretninger.

- Donationer er problematiske, for det er ikke muligt at kontrollere kvaliteten og næringen af den mad, skolerne får ind. Desuden kan virksomhederne bruge leverancerne som et led i deres marketing. Det skal vi helst holde vores skoler fri for, siger hun.

Mad mod ulighed

I Sverige, Finland, Estland og Tjekkiet har man i årevis tilbudt eleverne gratis mad i skoletiden. En lignende national madordning vil være et godt værktøj til at udligne de sociale forskelle blandt børn i Danmark, mener Dorte Ruge.

- De børn, der oftest møder sultne op, er typisk også fra udsatte familier, der lever i relativ fattigdom. Men uden mad kan de ikke lære ordentligt, og dermed vil de også sakke bagud fagligt. De bliver altså dobbelt ramt, siger hun.

Også Bent Egberg Mikkelsen er fortalere for en fast madordning i skolerne.

-Hvis staten betaler skolemaden, vil det være med til at øge ligheden, fordi det sikrer alle børn et sundt og varieret måltid, siger Bent Egberg Mikkelsen og fastslår, at en ordning samtidig vil hæve barren for folkesundheden.

Han understreger dog, at skolerne skal bruge en madordning som et pædagogisk redskab til børnene.

- Det bør ikke være sådan, at der bare køres madpakker ind på et samleband. I stedet for passiv bispisning skal vi give børnene gode madoplevelser gennem en aktiv madpædagogik, og lære dem om sunde madvaner, som de kan tage med ind i voksenlivet, siger Bent Egberg Mikkelsen.